

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316207291
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8316207291.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., IČO: 50 361 368, so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, proti žalovanej: L. S., K.. XX.XX.XXXX, O. D.K. XXX/X, XXX XX Q., o zaplatenie 534,09 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 21Csp/28/2016-167 zo dňa 16. januára 2019, takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. v II. výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 16 % p.a. zo sumy 534,09 eur od 1.5.2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatného rozsudku.

Priznáva žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 534,09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 01.05.2016, úrok vo výške 457,68 eur, úroky z omeškania vo výške 19,95 eur, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti o zaplatenie zmluvných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru súd zamietá.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobcu sa žalobou podanou 8.8.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 2.856,05 eur, dlžného úroku v sume 1.550,84 eur, úroku z omeškania v sume 19,95 eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny 2.856,05 eur vo výške 16 % ročne od 1.5.2016 do zaplatenia, poplatkov vo výške 0,- eur a náhrady trov konania. Právny predchodca žalobcu žalobu odôvodnil tým, že 10.7.2012 uzatvoril so žalovanou ako dlžníčkou Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver (ďalej len „Zmluva“). Na základe tejto Zmluvy poskytol žalovanej peňažné prostriedky a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach v lehote splatnosti dohodnutej v Zmluve. Nakoľko žalovaná splnila svoj záväzok iba čiastočne, v dôsledku čoho sa dostala do omeškania, žalobca si uplatnil právo požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva.

2.1. Uznesením č.k. 21Csp/28/2016-58 z 11.8.2017 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpila obchodná spoločnosť V. O., U.. W.. a na jej miesto ako žalobca vstúpila obchodná spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s..

2.2. Rozsudkom č.k. 21Csp/28/2016-95 z 12.9.2017 súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.321,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.321,96 eur od 1.5.2016 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62 %. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

2.3. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 25Co/19/2018-133 z 21.8.2018 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, a to vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že vzhľadom na aktuálnu judikatúru má za to, že Zmluva obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“), teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údajá za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ tohto zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke splnenia náležitostí Zmluvy vyplývajúcich z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b/), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

2.4. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že Zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, preto sa úver nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho súd žalobcovi priznal zvyšok istiny úveru vo výške 534,09 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 1.5.2016 do zaplatenia, zmluvný úrok do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 457,68 eur a kapitalizované úroky z omeškania k 30.4.2016 vo výške 19,95 eur. Keďže podľa názoru súdu prvej inštancie dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, súd žalobu v časti zmluvných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zamietol.

2.5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol vzhľadom na zamietnutie žaloby len v nepatrnej časti (o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru) tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 565, § 788 ods. 1, 2, § 791 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 261 ods. 3 písm. d/, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 3, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti o zaplatenie zmluvných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobca prezentoval názor, že v prípade zmluvného úroku ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, z čoho vyplýva, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od

ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok žalobcu na zmluvné úroky, pričom žalovaná si bola tohto nároku vedomá a podpisom Zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazala uhrádzať. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Ďalej zdôraznil, že dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinností - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splatením dlhu. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň žalobca uviedol, že zosplatením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne žiadal, aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadřila.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalobcom a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné.

10. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

11. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

12. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>

> o priestupkoch v znení neskorších predpisov, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a/, b/, d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

22. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

23. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

27. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do predčasnej splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Uviedol, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

28. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednanom prípade okresný súd správne zistil, že žalovaná mala pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že Zmluva o úvere, ktorú uzavrela s právnym predchodcom žalobcu, spĺňa kritériá zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzené podľa § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

29. Spotrebiteľský úver je vymedzený v § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s ustanovením § 52 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

30. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnemu vzťahu podľa § 853 Občianskeho zákonníka. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 Občianskeho zákonníka prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny vzťah nie je upravený nielen Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určitú právnu oblasť vôbec neupravuje.

31. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premičacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ustanovení § 497 Obchodného zákonníka je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru.

32. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi

vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

33. Z obsahu ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka.

34. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 Obchodného zákonníka. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

35. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi stranami sporu 10.7.2012 jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu, preto spĺňa všetky v ňom uvedené zvláštne požiadavky preto, aby bola zmluvou platnou.

36. V ustanovení § 499 Obchodného zákonníka je upravená možnosť dohodnutia odplaty za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, ak je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj ustanovenie § 502 Obchodného zákonníka, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru. Odplata predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Zmluva o úvere uzatvorená podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na ustanovenie § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka.

37. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia.

38. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platiť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu ustanovenia § 503 Obchodného zákonníka. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platiť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s ustanovením § 497 Obchodného zákonníka

39. V Zmluve dohodli strany úrok z úveru vo výške 16 % ročne. Záväzok dlžníka platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je tak v súlade s § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je dlžník povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy (viď aj ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi).

40. Pokiaľ žalobca vyzval žalovanú na predčasné splatenie celého úveru, vrátane zmluvných úrokov a úrokov z omeškania v ním vyčíslenej výške tak, ako to vyplýva z jeho výzvy, zaslanej žalovanej v súlade s citovanými VOP - na ktoré odkazuje Zmluva, ide zároveň o jednostranný právny úkon odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere pre omeškanie žalovaného s vrátením po sebe idúcich dvoch splátok alebo jednej splátky viac ako 3 mesiace podľa § 506 Obchodného zákonníka.

41. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý odkázal na závery Krajského súdu v Prešove v rozsudku, sp. zn. 6Co/190/2014 z 30.6.2015, na ktorý sa v praxi súdov prvej inštancie odkazuje. S týmito závermi sa nestotožnili vtedajšie senáty obchodnoprávneho kolégia tunajšieho súdu a vyjadrili svoje stanovisko k tejto problematike i vo vydaných rozhodnutiach (viď ďalej dôvody tohto rozhodnutia), ale i vo vyjadrení obchodnoprávneho kolégia k úvahám na predloženie podnetu občianskoprávnym kolégiom na zjednotenie výkladu právnej normy dovolacím súdom.

42. Niet názorových rozdielov v praxi odvolacích senátov tunajšieho súdu, ba ani v praxi iných odvolacích súdov SR na to, že aj na zmluvy o spotrebiteľských úveroch sa v zásade aplikujú ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka (s výnimkou takých zmluvných podmienok, aké má na mysli aplikácia ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Toto zodpovedá aj názorom z odbornej literatúry, v ktorej rezonuje názor, že pri aplikácii Obchodného zákonníka na záväzkové vzťahy, ktorých predmet záväzkov je určený Obchodným zákonníkom, v dôsledku kogentného ustanovenia (aj ust. § 261 ods. 6 písm. d/ absolútne obchody) sa práva a povinnosti spravujú Obchodným zákonníkom. Pokiaľ ide o súvislosť s účasťou spotrebiteľa v týchto vzťahoch ako je to napr. aj v spotrebiteľských úveroch, na takéto úvery sa aplikuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (predtým zák. č. 258/2001 Z. z.), avšak režim Obchodného zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník rieši (§ 1 ods. 2 Obchodného zákonníka), sa má aplikovať aj u spotrebiteľského úveru (s vyššie uvedenou výnimkou danou aplikáciou ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Normatívne usporiadanie postupuje totiž od zákona o spotrebiteľských úveroch ako *lex specialis* k Obchodnému zákonníku ako *lex generalis* až po Občianský zákonník ako základ súkromnoprávnej úpravy v otázkach, ktoré Obchodný zákonník nerieši. (viď napr. PATAKYOVA, M. a kol.: Obchodný zákonník, Komentáre, 4. vydanie, Bratislava: C.H.Beck, 2013, s.1043 alebo Ovečková, O.: Vplyv novely Občianskeho zákonníka na aplikovateľnosť Obchodného zákonníka, Právny obzor, 98, 2015, č. 4, s. 397-416).

43. Z ustanovenia § 497 a ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou (§ 269 ods. 1 Obch. zák.). Aj z ustanovenia § 1 ods. 3 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Podobne ustanovenie § 4 ods. 2 písm. h/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere označilo ročnú úrokovú sadzbu a ďalšie ustanovenie písm. i/ tohto ustanovenia zdôraznilo aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

44. Úroky zo zmluvy o úvere predstavujú odplatu za peňažné prostriedky, ktoré boli dlžníkovi na požiadanie poskytnuté podľa zmluvy o úvere. V zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka úroky i úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky. Úroky sú v zásade splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

45. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom „zosplatnenia úveru“ v predmetnej veci bolo porušovanie povinnosti dlžníčkou, ktorá neplnila včas dohodnuté splátky úveru. V podstate podľa obsahu „zosplatnenia úveru“ je spôsobom zániku zmluvy o úvere odstúpením od zmluvy o úvere. Nie je

totiž rozhodujúce ako sa právny úkon označil, prípadne na ktoré ustanovenia toho-ktorého zákona sa odvoláva, ale rozhodujúci je obsah daného právneho úkonu, t. j. práva a povinnosti z neho pre účastníkov plynúce. Prejav vôle treba vykladať podľa interpretačných pravidiel určených v ustanovení § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 266 Obchodného zákonníka. Podporujú to aj názory z právnej praxe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR 29Odo/512/2002 z 5.11.2002, či 22Cdo/4157/2009 z 15.02.2012).

46. Účinky odstúpenia od zmluvy sú pre obchodnoprávne vzťahy upravené v ustanovení § 351 Obchodného zákonníka. Tieto sa však ani na odstúpenie od úverovej zmluvy pre meškanie dlžníka s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšie než 3 mesiace neaplikujú, pretože pre takýto stav je v zákone, konkrétne v ustanovení § 506 Obch. zák. upravený iný právny režim. Podľa tohto ustanovenia, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú čiastku s úrokmi. Zmyslom tohto ustanovenia tak, ako to plynie z jeho znenia a z kontextu, ako je v Obchodnom zákonníku uvedené, je poskytnúť veriteľovi právny prostriedok proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace. Vzhľadom k tomu, že za tejto situácie možno dôvodne predpokladať, že ani v budúcnosti dlžník nebude riadne plniť, môže veriteľ od zmluvy o úvere odstúpiť, a tým spôsobiť, že zaniknú jeho povinnosti, ktoré má podľa zmluvy voči dlžníkovi. Je to v podstate právny inštitút, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa. Vo vzťahu k dlžníkovi sa v § 506 Obchodného zákonníka uvádza oprávnenie veriteľa spolu s odstúpením od zmluvy o úvere „požadovať, aby vrátil dlžnú sumu s úrokmi“. Toto ustanovenie týmto spôsobom upravuje účinky odstúpenia od zmluvy o úvere, a to odlišným spôsobom, než je to uvedené už vo vyššie označených všeobecných ustanoveniach § 351 Obchodného zákonníka, či v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka v tomto zmysle vo vzťahu k ustanoveniu § 351 Obchodného zákonníka predstavuje špeciálnu právnu úpravu. Takýmto odstúpením sa menia len podmienky, za ktorých je dlžník povinný svoju povinnosť splniť. Dlžník už ďalej nie je povinný splniť dlh v lehotách a za podmienok dohodnutých v zmluve, ale na požiadanie veriteľa v plnom rozsahu (celú dlžnú čiastku s úrokmi). Povinnosť vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi aj po odstúpení od zmluvy o úvere nepredstavuje sekundárny záväzok, ale záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy „modifikoval“ vo svojej splatnosti. Povinnosť dlžníka pri aplikácii ustanovenia § 506 zaplatiť úroky a dlžnú sumu nezaniká. Podobné závery prijal napr. Najvyšší súd ČR vo svojich rozhodnutiach 33Cdo/113/2008, 32Cdo/2782/2009, 29Cdo/2606/2000, či 32Odo/420/2004.

47. Obchodný zákonník i Občiansky zákonník rešpektujú autonómiu vôle strán pri úprave následkov odstúpenia od zmluvy. Ak to v zmluve nie je upravené inak, dôsledkom odstúpenia veriteľa od zmluvy pri aplikácii ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je aj oprávnenie veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté prostriedky (dlžnú sumu), aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej čiastky úveru aj po odstúpení od zmluvy je preto opodstatnená, v opačnom prípade by sa veriteľ využívajúc oprávnenie dané mu zákonom, ktoré je dôsledkom porušenia povinností dlžníka dostal do horšieho postavenia ako mal pred porušením povinností dlžníkom. Najvyšší súd ČR napr. vo svojich vyššie označených rozhodnutiach 32Cdo/2782/99, či 33Cdo/113/2008 konštatoval práve, že zmyslom a účelom ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je poskytnúť veriteľovi právny inštrument proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace. Veriteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť a tým spôsobiť, že zaniknú jeho povinnosti, ktoré má podľa zmluvy voči dlžníkovi. Ide o právny inštitút, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa a jeho využitím sa preto veriteľ nemôže ocitnúť v horšom právnom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Takáto názorová línia vyplýva aj z právnej teórie. Len ako príklad možno uviesť názor prof. Oľgy Ovečkovej a kolektívu v komentári k Obchodnému zákonníku z vydavateľstva IURA EDITION, ročník 2005, 2. Diel na s. 336 alebo v Beckovom komentári k Obchodnému zákonníku ročník 1998 na s. 834, z ktorého jednoznačne vyplýva, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t. j. do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Podobne závery vyplynuli i z dôvodov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6Obo/283/2003 (uverejneného v ZSP 8/2007), podľa ktorých odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť.

Z týchto stanovísk vychádzali odvolacie senáty obchodnoprávneho kolégia tunajšieho súdu vo svojich rozhodnutiach, napr. 14Co/41/2014-89 zo 4.11.2014, 14Co/108/2014-64 z 25.6.2015,

1Cob/34/2011-168 z 25.10.2011, 9Co/6/2014-212 z 5.5.2015, či iné). Neodlišujú sa tieto závery ani od záverov rozhodnutí iných odvolacích súdov na Slovensku, na ktoré odkazuje odvolateľ či aj z iných (napr. Krajský súd v Banskej Bystrici 13Co/628/2014, 43Co/19/2017, 43Co/28/2017, Krajský súd v Košiciach 5Co/250/2017, 5Co/257/2017, 5Co/311/2017, 5Co/32/2017, Krajský súd v Nitre 7Co/366/2017 alebo i ďalšie).

48. Tak, ako je už uvedené vyššie, úrok je v podstate odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov. Aktuálna vnútroštátna úprava o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch rieši otázku plnenia úrokov z úveru pri odstúpení od zmluvy samotným spotrebiteľom za tam upravených podmienok. Podľa uvedeného ustanovenia (jeho vety prvej), ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi.

49. Aj Zákon o spotrebiteľských úveroch teda v tomto ustanovení výslovne upravuje povinnosť zaplatiť úrok (ako odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov) až do dňa splatenia istiny v prípade, že k odstúpeniu zmluvy došlo úkonom spotrebiteľa.

50. Z uvedených dôvodov, ak zmluvne dohodnuté podmienky neupravujú inak, niet právneho dôvodu, aby pri aplikácii ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka neboli veriteľovi priznané úroky z úveru aj za čas po „zosplatnení úveru“, teda po využití oprávnenia veriteľa odstúpiť od zmluvy pre porušenie povinností dlžníka. Využitím právneho inštitútu, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa ako vyplýva z ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka sa nemôže veriteľ ocitnúť v horšom právnom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy.

51. Senát odvolacieho súdu aj v tejto veci dáva do pozornosti, že v zmysle ustanovenia § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co/109/2011). Systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou 93/13/EHS (transponovanou do národného právneho poriadku) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579). Vzhľadom na také znevýhodnené postavenie jednej zo zmluvných strán článok 6 ods. 1 Smernice 93/13 zaväzuje členské štáty stanoviť, aby nekalé podmienky „podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa“. Ako vyplýva z judikatúry ESD, ide o kogentné ustanovenie smerujúce k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (pozri rozsudky Mostaza Claro, Asturcom Telecomunicaciones, z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, a z 15. marca 2012, Pereničová a Perenič, C-453/10). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce Smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (vyššie uvedené rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, Mostaza Claro, Asturcom Telecomunicaciones ako aj VB Pénzügyi Lízing). S prihliadnutím na tieto zásady Súdny dvor niekoľkokrát rozhodol, že vnútroštátny súd má ex offo posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacu do pôsobnosti smernice 93/13 a tým odstrániť nerovnováhu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom (tiež vyššie uvedené rozsudky ESD). Nepriznanie úrokov po realizácii oprávnenia veriteľa na „zosplatnenie úveru“ z dôvodov porušovania povinnosti dlžníkom podľa názoru konajúceho odvolacieho senátu v predmetnej veci nie je odstránením nerovnováhy medzi spotrebiteľom a dodávateľom (poskytovateľom úveru), ale dostáva poskytovateľa úveru do horšieho postavenia, aké mal pred využitím oprávnenia na „zosplatnenie úveru“. Naopak porušenie povinnosti dlžníka z úverovej zmluvy (vedúce k realizácii oprávnenia veriteľa od zmluvy odstúpiť) ho dostáva do výhodnejšieho postavenia (nemusí ďalej veriteľovi plniť úroky), a tak akceptácia záveru prijatého súdom prvej inštancie (s odkazom na názor v rozhodnutí KS v Prešove) by v konečnom dôsledku mohla byť „nesprávnym návodom“ pre dlžníkov zlepšiť si „porušovaním povinnosti“ svoje postavenie v úverovom vzťahu. Išlo by tak o situáciu zjavne neakceptovateľnú.

52. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 16 % p. a. zo sumy 534,09 eur aj po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru, t.j. za obdobie od 1.5.2016 do zaplatenia nie je správne, preto ho musel odvolací súd podľa § 388 CSP zmeniť tak, že žalobcovi priznal právo na zmluvný úrok z úveru v uvedenej výške a žalovanú zaviazal na jeho úhradu tak, ako je to uvedené vo výrokovej vete tohto rozhodnutia. Zmluvné dojednania neupravujú v prípade odstúpenia od zmluvy v predmetnej veci nárok na úroky len do „zosplatenia“.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil.

54. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 % a zároveň žalovaná v odvolacom konaní úspech nemala. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

55. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).